

Тема уроку: *Василь Симоненко. Цікава сторінка з життя митця. Казка «Цар Плаксій та Лоскотон».*

Мета уроку: □ *Навчальна: ознайомити учнів із біографічною довідкою В. Симоненка, опрацювати казку «Цар Плаксій та Лоскотон», визначити різницю життєвих позицій царя Плаксія і Лоскотона;*

- □ *Розвивальна: розвивати уяву, логічне мислення, культуру зв'язного мовлення*
- □ *Виховна: формувати оптимістичний погляд на життя*

Тип уроку: Урок засвоєння нових знань

Форма проведення уроку: Урок –подорож з елементами дослідження

Обладнання уроку: підручник

Епіграф : «Краще сміятися аніж плакати».

(

Хід уроку

I. Привітання

*Любі друзі! Світ дивовижний вас вітає –
Всіх тих, хто вдумливо читає,
І тих, хто любить мандрувати
Та прагне більше пізнавати.
Долати знань високі мури
Вас кличе світ літератури
(Є. Межелайтіс)*

II. Мотивація навчальної діяльності

1. Слово вчителя.

Діти! Зверніть увагу на епіграф до нашого уроку.

Пригадайте значення слова епіграф

Як ви розумієте епіграф?

- Запишіть тему уроку (*тема записана на дошці*).
- Сьогодні Ви познайомитеся з відомим українським поетом, лицарем української поезії Василем Андрійовичем Симоненком та його казкою «Цар Плаксій та Лоскотон», ми продовжимо роботу над дослідженням особливостей літературної казки, будемо працювати над розвитком навичок виразного читання віршованих творів, будемо вчитися визначати життєві позиції головних персонажів, аналізувати їх поведінку.

III. Актуалізація опорних знань

Гра “Незакінчене речення”

1.Люди складають казки тому...2. Літературна казка –це ...

3.Авторами українських казок є...4.Мені дуже сподобалася казка про...

5.Казки завжди бувають...6.Казка вчить нас бути...7.Сміх у казках допомагає ...

Відгадай казку?

1.Фарбований лис 2.Летючий корабель 3.ох 4.Хуху моховинка

IV .Сприйняття і засвоєння навчального матеріалу

1.

Діти! Від часів Т.Г. Шевченка українці не знали другого такого поета, якого б так любив і шанував народ. Немає людини, яка б не чула поезії Василя Андрійовича Симоненка «Лебеді материнства».

*Заглядає в шибку казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима.
Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.*

Сьогодні ми знайдемо цікаві сторінки із життя В.А.Симоненка.

Василь Андрійович Симоненко народився 8 січня 1935 року на Полтавщині в селі Біївці в селянській родині. Мати тяжко працювала, допомагали дідусь та бабуся, які любили свого внука. Зазнав багато горя в дитинстві: ріс без батька, був дитиною війни. Дуже хотів стати льотчиком. У вісім років написав вірш «Я маленький льотчик», а в 5 класі написав вірш, присвячений матері. Літературні здібності і любов до поезії привели його до Київського державного університету на факультет журналістики, після закінчення якого працював в редакціях газет, журналів. Тогочасна влада не любила людей, на праці яких тримається наше життя. Через це письменнику жилося дуже важко.

Я читав, що 10 поезій письменника були заборонені в Україні.

Письменник прожив всього 28 років.

Коли поет помер, три дні узгоджували тексти некрологів, які мали з'явитися в пресі. Практично, викреслювалося все, що стосувалося гідної оцінки його творчості.

Сьогодні відома причина смерті поета. Він помер від побоїв міліції.

Життя поета було важким, але незважаючи на це, письменник був добрим, щирим, веселим, вірив в краще життя і дуже любив людей.

Поет писав:

Люди – прекрасні,
Земля – мов казка!

В творчому доробку письменника крім поезій є три казки. «Цар Плаксій та Лоскотон», «Казка про Дурила», «Подорож у країну Навпаки».

2.ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

3.Робота над казкою «Цар Плаксій та Лоскотон»

2.1. Діти! Давайте спробуємо заглянути в казку «Цар Плаксій та Лоскотон». Зробимо це за допомогою подорожі. Дружно сідаймо на килим-самоліт, він помчить нас у казку.

Але ми потрапили в надзвичайну ситуацію. Для того, щоб відчинити двері в казку, потрібно дати відповіді на запитання

- Опишіть усіх персонажів казки за допомогою цитат. Хто з них втілює добро, а хто — зло?
- ▼ Чому для царя було так важливо, щоб діти плакали невпинно? Підтвердьте свою думку цитатою з тексту.

- ▼ У чому проявлялась жорстокість Плаксія? Наведіть цитату з твору.
- ▼ Як люди ставилися до Лоскотона? З чим це було пов'язано?
- ▼ Хто підтримував Плаксія? Чи були в нього шанси на перемогу? Обґрунтуйте свою думку.
- ▼ Як Лоскотон потрапив за ґрати? Хто допоміг йому врятуватись?
- ▼ Чим завершується казка? Чого вона навчає, на вашу думку?

Молодці!! Ви добре справилися з цим завданням. Готуючись до сьогоденної подорожі,

4.Словникова робота

а) Цар Плаксій б)Лоскотон в)країна Сльзолий г)Плаксуни

5.Гра «Таємничий герой»

Вгадайте персонажа казки за описом: .

- 1.Має багато дітей, полюбляє все контролювати, бореться проти непокори, не любить виражати позитивні емоції. (Плаксій)
- 2.Виконує всі забаганки господаря з метою покращити сімейний стан, поріднившись з особою королівської крові. (Капітан Макака)
3. Баламутить народ проти чинної влади, пропонуючи свої погляди на життя як альтернативу. (Лоскотон)
- 4.Особа королівської крові, яка має заможного батька та проводить вільний час в очікуванні на нареченого і проливаючи сльози за ним. (Худота)
- 5.Мешканці чарівної країни, які несуть військову службу та виконують усі накази влади. (Гвардійці Забіяки-сльозівці)

Рубрика «Даємо поради»

Поміркуйте та дайте поради таким персонажам казки:

Плаксію — як краще керувати країною;

Лоскотону — як спробувати домовитись з владою;

Капітану Макаці — як не виконувати накази бездумно;

Плаксунам — як вплинути на батька.

6 Робота у групах

. I група: цар Плаксій

II група: Дядько Лоскотон

III група: Ознаки казки

Керівник I групи: Цар Плаксій наказував, щоб плакали всі діти, він любив, як плачуть діти. Погрожував тому, хто всміхається. Віддавав наказ гвардії, щоб шмагала тих, хто сміявся. Не любив Лоскотона. Видавав накази проти Лоскотона. Полював за ним. Мріяв встановити віковичне царство сліз. Хвастливий.

Діти! А як Ви оцінюєте вчинки царя? Як можна назвати таку людину?

Послухаємо групу, яка досліджувала життєву позицію дядька Лоскотона.

Керівник II групи: Дядько Лоскотон добрий. Має теплу і щиру вдачу. Розважає дітей. Усім приносить сміх. Незважаючи на погоду, приходить до голодної малечі. Не боїться царя Плаксія. Його люблять люди.

Вчитель: Діти, скажіть, чим приваблює нас дядько Лоскотон? Чому, на Вашу думку він переміг?

Як можна назвати таку Людину?

Третій групі було завдання підготувати питання для ділової гри (метод «Мікрофон»).

Керівник III групи:

- Які ж ознаки казки ви помітили у творі «Цар Плаксій та Лоскотон»?
- Як починається казка «Цар Плаксій та Лоскотон»?
- Які магичні числа, відомі з народних казок, є у казці?
- Що є фантастичного в казці?

V. Закріплення знань, умінь і навичок учнів

Рубрика «Даємо поради»

Поміркуйте та дайте поради таким персонажам казки:

Плаксію — як краще керувати країною;

Лоскотону — як спробувати домовитись з владою;

Капітану Макаці — як не виконувати накази бездумно;

Плаксунам — як вплинути на батька.

- **Гра «А чи знаєте ви?»**
- 1. Чи багато на землі плаксунів?
- 2. Чому люди плачуть?
- 3. Як підняти настрій, коли сумно?
- 4. Чи можемо ми засміятися без причини?
- 5. Чи може людина самотійно керувати своїми емоціями?
- **Чи для цього потрібен дядько Лоскотон**

VI. Підсумок уроку

Що нового ви дізналися на уроці?

За що діти і дорослі любили Лоскотона?

Прокоментуйте імена членів царської родини казки?

Що спонукало автора написати казку?

Що краще? Сміятися чи плакати?

VII. Домашнє завдання:

1. Скласти план-порівняльну характеристику

Плаксія і Лоскотона.

2. Написати лист письменнику

про своє враження

від прочитаної казки.

1.Тестове опитування

1. Як називалася країна, де царював Плаксій?
А Сльозограй; **Б** Плаксивий край; **В** Сльозолий; **Г** Плакса.
2. Чим порівнюється голова царя Плаксія?
А З бочкою; **Б** з кавуном; **В** з м'ячем; **Г** з глечиком.
3. Що було заборонено в цій казковій країні?
А Розмовляти; **Б** кричати; **В** плакати; **Г** сміятися.
4. Чому всі сміялися після візитів Лоскотона?
А Він розповідав смішні історії;
Б він усіх лоскотав;
В він пародіював Плаксія;
Г він показував фокуси.
5. Хто впіймав Лоскотона?
А Капітан Макака;
Б гвардійці-сльозівці;
В син Плаксун;
Г цар Плаксій.
6. Яку саме дочку цар Плаксій віддав тому, хто упіймав Лоскотона?
А Вай-Вай;
Б Плакоту;
В Нудоту;
Г Сльозолийку.
7. Хто врятував Лоскотона?
А Батраки й робітники;
Б діти, що хотіли сміятися;
В таємно закохана в нього дочка Плаксія;
Г син Плаксія.
8. Що трапилось з царем Плаксієм після звільнення Лоскотона?
А Лопнув від заздрощів;
Б помер від сміху;
В втопився в своїх сльозах;
Г втік до іншої країни.
9. Куди поділися діти Плаксія після смерті батька?
А Залишилися царювати по черзі;
Б почали жити радісно разом з Лоскотоном;
В померли від сміху;
Г втекли до чужих країн.
10. Як потрапити в цю чарівну країну?
А Блукати лісом до цілковитої втоми;
Б уявити її уві сні;
В закликати перед сном Лоскотона;
Г сховатися в шафі та знайти таємні дверцята.

1. Напишіть міні-твір на тему «Сміх продовжує життя»